

Bezprostředním impulsem organizovaného sběru historického materiálu ve městě a jeho okolí byla retrospektivní výstava českých měst v Napajedlích v roce 1904, která navazovala na úspěšnou Všeslovanskou národopisnou výstavu v Praze v roce 1895. Onoho památného roku 1904 vyzval tehdejší starosta Kyjova dr. Severin Joklík profesora zdejšího gymnázia Jana Kučeru, aby uspořádal městský archiv a vybral z něho historické předměty, které by město na výstavě reprezentovaly. Tím se datují počátky muzejnictví v Kyjově. Kučerovy zásluhy o založení muzea a jeho dosavadní práci ocenili představitelé města v roce 1913, kdy byl oficiálně jmenován správcem muzea a archivu. Až do roku 1911 sloužily k uložení sbírek místnosti v budově obecního úřadu. Ty se však s rozrůstajícími sbírkami stávaly nedostačujícími, proto byly pro ně uvolněny dvě místnosti v chudobinci Dominika Jurovského (nyní v ní sídlí základní umělecká škola). Pro veřejnost byly sbírky poprvé zpřístupněny 26. října 1913. Slavnostní vernisáže se tenkrát zúčastnili představitelé města z řad živnostníků, zástupců škol, kulturních a společenských institucí v čele se starostou města MUDr. Severinem Joklíkem. Vystaveny byly staré městské listiny, archeologické nálezy a součásti lidového

oděvu. Soustavnou muzejní práci přerušila I. světová válka. Muzeum bylo v roce 1915 zavřeno a opět zpřístupněno v roce 1918. V prostorách chudobince D. Jurovského působilo muzeum až do roku 1926. V tomto roce se novým správcem muzea stal profesor kyjovského gymnázia Ludvík Kalus, jehož přičiněním se sbírky během let 1926–1928 postupně stěhovaly do budovy zámku. V nových prostorách bylo muzeum pro veřejnost otevřeno 20. května 1928. Ludvík Kalus byl správcem muzea až do roku 1955. Zasloužil se především o vybudování archeologické sbírky. Po roce 1955 působil v muzeu i nadále jako vedoucí studijní knihovny a současně jako konzervátor pro historické památky na kyjovském okrese. O rozšíření sbírkového fondu se nemalou mírou zasloužil i Muzejní a archeologický spolek, jehož činnost spadá do období od roku 1941 do roku

1952. V roce 1953 se z muzea městského stává muzeum okresní. Vlivem nového územního uspořádání je kyjovské muzeum od roku 1964 pobočkou Okresního muzea v Hodoníně, nyní Masarykova muzea v Hodoníně. Do 70. let 20. století byly sbírky prezentovány návštěvníkům formou otevřeného depozitáře. V letech 1972–1974 proběhla generální oprava zámku a sbírky byly instalovány do nových expozic. V roce 1975 se pro veřejnost otevřela expozice archeologická a etnografická, v roce 1978 pak expozice přírodovědná, v roce 1979 stálá výstava Kyjov v minulosti a dnes. V roce 1990 došlo k reinstalaci části etnografické expozice a k úpravě historické výstavy. Ta byla v roce 2004 zrušena úplně a její prostory získala nová, moderní stálá expozice Příroda Kyjovska, která představovala přírodovědné sbírky formou velkoplošného dioramatu. Zahrnovala nej-

významnější biocenózy našeho regionu: lesostep s ukázkou staré vinice, karpatská bučina a dubohabřina a aluviální louka s rybní-

kem. Návštěvník viděl živočichy v jejich přirozeném prostředí nikoliv izolované ve vitrínách jako dříve.

Po rozsáhlé stavební rekonstrukci budovy v r. 2011 došlo také k instalaci nových stálých expozic. Bývalé stálé expozice pocházely ze 70. let 20. stol. a přestaly již vyhovovat moderním muzejním výstavnickým trendům. V přízemí se návštěvníci hned za recepcí ocitnou v přírodě. Instalace tří biotopů představuje faunu Kyjovska. Muzejní exponáty jsou provázeny projekcí a zvukovou kulisou. Doplnující informace k jednotlivým živočichům poskytuje infostánek s dotykovými obrazovkami. Tyto infostánky jsou ostatně instalovány v každé z expozic Historická část, na niž se ve staré expozici nedostalo, zaujmou další čtyři místnosti v přízemí. Provází návštěvníka dějinami Kyjova od 16. stol. až do období mezi dvěma světovými válkami. Dostáváme se do prvního patra. To z části obsadila archeologická expozice prezentující

nález langobardského pohřebiště, které objevili archeologové Masarykova muzea na místě současného Kauflandu v Kyjově. Část rozlohy prvního patra patří expozici etnografické. Setkáte se zde hned s několika krojovými typy z oblasti Kyjovska i Žďánicka, s hospodářským náradím a dalšími předměty, které se používaly ať už v rámci hospodářského nebo zvykoslovného roku. Od roku 1904 do dnešních dnů nashromáždilo několik generací muzejních pracovníků na 100 000 sbírkových předmětů. Součástí sbírek je také 1 500 starých tisků z 15.–18. století, které původně patřily knihovně piaristického kláštera v Kyjově a mezi nimiž se nachází i jeden vzácný prvotisk. Pro studijní účely pracovníků muzea, ale i badatelů z řad odborné i laické veřejnosti slouží muzejní knihovna čítající kolem 12 000 knih. Badatelé si v ní mohou vyhledat knih prostřednictvím svého počítače také z pohodlí svého domova. Jtotíž napojena na internetový Souborný katalog ČR. Kromě sbírkotvorné činnosti, evidence a péče o sbírky, pořádají pracovníci muzea několikrát do roka krátkodobé výstavy, při nichž se prezentují jednak vlastní sbírky muzea jinak pro veřejnost nepřístupné, ale také sbírkové fondy jiných muzeí. Vedle výstav ryze muzejního charakteru probíhají i výstavy umělecké.

ZÁMEČEK

Od roku 1926 působí muzeum v renesančním zámku. Jeho budova je spolu s radnicí nejstarší zachovalou stavební památkou ve městě. Nechal je postavit kolem roku 1540 tehdejší majitel Kyjova, moravský zemský hejtman Jan Kuna z Kunštátu. Zámek sloužil jako sídlo pánů Kyjova, po roce 1548 se stal majetkem města. V roce 1636 část budovy přiléhající bývalému hřbitovu vyhořela a byla přestavěna. Po třicetileté válce byla v budově s největší pravděpodobností fara. V 19. století sloužil jako kasárna pro kavalerii, poté zde bydleli měšťtí obročníci – hrobník, metaři apod. Po roce 1896 byla v I. patře umístěna nemocnice okresní nemocenské pokladny.

V roce 1911 dala kyjovská obec zámek uvnitř i vně upravit. Z tohoto roku také pocházejí sgrafita, jejichž autorem je akademický malíř Jan Křehký. Na fasádě jsou zachycena nejdůležitější data z dějin Kyjova a Křehký zde vypočetl svůj portrét. Už po opravě se mluvilo o tom, že budova připadne městskému muzeu a archivu, jehož sbírky se těsnily v budově obecního úřadu. Nakonec se ale tato myšlenka neuskutečnila a v zámku začala od září 1912 fungovat provizorní izolační nemocnice. V roce 1926 se splnilo přání prvního správce muzea Jana Kučery a muzejní sbírky se stěhovaly do přízemí zámku.

V roce 1931 obývala I. poschodí zámku odborná škola pro ženská povolání a ta zde zůstala až do svého zrušení v roce 1951. Poté získalo celou budovu zámku muzeum, které zde sídlí dodnes. V letech 1972–1974 byla provedena generální oprava budovy, v roce 1996 se budova dočkala rekonstrukce elektroinstalace a vytápění, nový kabát dostalo muzeum v roce 1997, kdy byla provedena oprava sgrafit a fasády. Od roku 1998 má i novou střechu, která pod sebou skrývá nové půdní depozitáře.

Další, tentokrát nejrozsáhlejší rekonstrukci prošla budova v r. 2018. Měnila se střešní krytina, restaurovala se sgrafita spolu s fasádou, vyměněná okna získala novou barvu tak, aby barevně ladila se sgrafity. Prokouklo také nádvoří muzea – dláždění navazuje na to současné před přístavbou muzea, je bezbariérové a za budovou čeká pro návštěvníky otevřený depozitář, kde jsou pod přístřešky umístěny rozměrné sbírkové předměty: velké pražiče na kávu z bývalého obchodu na náměstí, čert na vyorávání brambor, stroj na motání provazů z dílny kyjovského provazníka Ctibora Bayera atd. Pokud bude návštěvník z prohlídky unaven, může si odpočinout na venkovních lavičkách. Největší změny, pro veřejnost během rekonstrukce neviditelné, ale probíhaly uvnitř budovy.

Doufáme, že se vám bude u nás líbit a budete se rádi vracet.

Vlastivědné muzeum v Kyjově

pobočka Masarykova muzea v Hodoníně

Palackého 70, 697 01 Kyjov

tel./fax: 518 612 338

e-mail: muzeum.kyjov@masaryk.info

<https://www.facebook.com/vlastivednemuzeumkyjov/>

www.masaryk.info

otevřeno:

pondělí - pátek: 8.00 - 12.00 * 13.00 - 16.00

neděle: 13.00 - 17.00

BEZBARIÉROVÝ PŘÍSTUP

*Mimo otevírací dobu je možné návštěvu
dohodnout na základě telefonické objednávky.*

jihomoravský kraj

MASARYKOVO
MUZEUM
V HODONÍNĚ

**VLASTIVĚDNÉ
MUZEUM
KYJOV**